

Tidsanvändningsundersökningen (TA) 2010/11

LE0103

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet	2
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	3
A.12	Uppläggning och genomförande	3
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	4
1.1	Statistiska målstorheter	4
1.1.1	Objekt och population	4
1.1.2	Variabler	4
1.1.3	Statistiska mått	5
1.1.4	Redovisningsgrupper	5
1.1.5	Referenstider	6
1.2	Fullständighet	6
B.2	Tillförlitlighet	6
2.1	Tillförlitlighet totalt	6
2.2	Osäkerhetskällor	7
2.2.1	Urval	7
2.2.2	Ramtäckning	7
2.2.3	Mätning	8
2.2.4	Svarsbortfall	8
2.2.5	Bearbetning	12
2.2.6	Modellantaganden	13
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	13

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	13
3.1	Frekvens	13
3.2	Framställningstid	13
3.3	Punktlighet	13
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	13
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	13
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	14
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	14
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	14
5.1	Spridningsformer.....	14
5.2	Presentation	14
5.3	Dokumentation	15
5.4	Tillgång till primärmaterial	15
5.5	Uppl ynningstjänster	15

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Levnadsförhållanden

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Levnadsförhållanden

A.3 SOS-klassificering

Statistiken ingår inte i Sveriges officiella statistik (SOS).

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån (SCB)
<i>Postadress:</i>	70189 ÖREBRO
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23, Örebro
<i>Kontaktperson:</i>	Daniel Kruse
<i>Telefon:</i>	010 – 479 65 94
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån (SCB)
<i>Postadress:</i>	70189 ÖREBRO
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23, Örebro
<i>Kontaktperson:</i>	Daniel Kruse
<i>Telefon:</i>	010 – 479 65 94
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Undersökningen innehåller personuppgifter och skyddas av sekretess.

A.8 Gallringsföreskrifter

Personuppgifterna avidentifierades efter avslutad registerbearbetning i enlighet med informerat samtycke från undersökningens deltagare.

A.9 EU-reglering

Statistiken är inte EU-reglerad.

A.10 Syfte och historik

Statistiken ger en bild av människors vardagsliv och visar hur befolkningen fördelar sin tid på olika aktiviteter. Statistiken visar skillnader i kvinnors och mäns tidsanvändning, men också hur tidsanvändningen varierar i livets olika faser.

Den första fullskaliga tidsanvändningsundersökning som har genomförts i Sverige skedde 1990/91. Före den undersökningen hade en mindre pilotundersökning genomförts i mitten av 1980-talet. Tio år efter den första undersökningen genomförde SCB den andra tidsanvändningsundersökningen.

I oktober 2008 beslutade regeringen att låta SCB utföra ännu en tidsanvändningsundersökning med huvudsakligt syfte att studera jämställdheten mellan kvinnor och män utifrån ett tidsanvändningsperspektiv.

Resultaten gav möjlighet att beskriva likheter och skillnader i kvinnors och mäns levnadsvillkor vad gäller vardagslivet och dess organisering. I april 2010 påbörjades därför insamlingen av den tredje fullskaliga tidsanvändningsundersökningen i Sverige.

A.11 Statistikanvändning

Det insamlade materialet i de tre undersökningarna är omfattande vilket har sin grund i undersökningarnas upplägg och genomförande. Tidsanvändningsdata kan användas för analyser inom många olika forskningsområden där forskning att belysa jämställdhet mellan kvinnor och män är det största området. Därför är universitet och högskolor stora användare av statistiken men även media, myndigheter och andra organisationer använder statistiken. Undersökningen är också en del av SCB:s jämställdhetsstatistik.

A.12 Uppläggning och genomförande

7 366 personer har slumpmässigt valts ut till att delta i undersökningen. Urvalsramen i undersökningen skapades med hjälp av data från Registret över totalbefolkningen (RTB). Antalet personer i urvalsramen var strax över 7 600 000 personer.

Undersökningen bygger på information från dels telefonintervjuer och dels från

enkäter utformade som tidsdagböcker men även viss information från register. Urvalspersonerna har, via ett informationsbrev, ombetts att besvara intervjufrågor via telefon och framför allt att föra dagbok och med egna ord beskriva de aktiviteter de utfört under två slumpmässigt utvalda dygn. Denna metod är väl beprövad internationellt och anses generera tillförlitlig data för att studera hur individer och hushåll använder sin tid.

Efter avslutad datainsamling samlades uppgifter in från olika register för att få information om inkomst och utbildning.

A.13 Internationell rapportering

Statistiken rapporteras inte internationellt.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar är planerade i kommande undersökningar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB deklarerar kvaliteten i statistiken enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sam användbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) **Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna, se rapporten *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik (MIS2001:1)* i serien *Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik*. Publikationen finns på SCB:s webbplats.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av samtliga individer som var folkbokförda i landet och var mellan 15-84 år någon gång under undersökningsperioden.

1.1.2 Variabler

De egenskaper som undersökningen vill mäta för år 2010/11 (april-mars) är individernas tidsanvändning där aktivitetsvariablerna spelar en central roll i undersökningen. Varje aktivitet som individerna gör kodas till en aktivitets-

variabel. Dessa aktivitetsvariabler blir sedan grunden i tidsanvändningsundersökningen. En annan variabel med stor påverkan på undersökningen är kön. Då undersökningens huvudsakliga syfte är att studera jämställdheten mellan kvinnor och män utifrån ett tidsanvändningsperspektiv, så blir kombinationen av könsvariabeln och aktivitetsvariablerna de variabler som ligger till grund för tidsanvändningsstatistiken.

1.1.3 Statistiska mått

Genomsnittlig tid för alla i populationen

Genomsnittstiden för en aktivitet beräknas på följande sätt. Exemplet utgår ifrån aktiviteten förvärvsarbete för redovisningsgruppen kvinnor. För samtliga dagböcker som avser och är ifyllda av kvinnor i undersökningen, summeras den tid de uppgivit att de förvärvsarbetar. Vissa kvinnor kommer då att bidra till totalsumman med många timmars arbete, andra, som inte arbetade under mät dagen kommer inte att bidra alls. Totalsumman divideras sedan med det totala antalet kvinnor i undersökningen, det vill säga oavsett om de förvärvsarbetat eller ej. Genomsnittet innehåller ingen information om spridningen inom gruppen i antal arbetade timmar.

Genomsnittlig andel som utfört en viss aktivitet

Genomsnittlig andel som utfört en viss aktivitet beräknas genom att andelen individer som har genomfört en viss aktivitet divideras med det totala antalet individer.

Genomsnittlig tid för de individer som utfört aktiviteten

Genomsnittstiden för de som utfört aktiviteten beräknas på följande sätt. En aktivitets totalsumma skapas genom en summering av alla deltagande individers tid för just den aktuella aktiviteten. Sen divideras totalsumman med antalet individer som har angett en tid.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Ofta redovisas statistik inte bara för hela populationen utan också för delgrupper (redovisningsgrupper). Redovisningsgrupper i den här undersökningen kan avgränsas med hjälp av registervariabler (exempelvis kön och ålder) eller bakgrundsfrågor i enkäten eller intervjuformuläret.

De som deltar i undersökningen fyller i dagböcker för två dagar. Det är således korta (slumpmässigt utvalda) utsnitt ur människors vardagsliv som undersöks. Detta visar inte särskilt väl om vad dessa människor brukar göra. Mått på tidsanvändning blir meningsfull först när den beräknas för redovisningsgrupper som består av ett större antal individer. Viktiga sådana redovisningsgrupper bildas efter kön, ålder, om en person har barn eller inte och efter sammanboendeform.

Tillförlitligheten i resultaten blir större ju större en redovisningsgrupp är. Se tabell 1, nedan.

Tabell 1. Antal inkomna dagböcker efter redovisningsgrupp och kön

Redovisningsgrupp	Antal dagböcker	
	Kvinnor	Män
20-84 år	3416	2841
20-64 år	2825	2167
15-84 år	3534	2943
65-84 år	591	674
15-19 år	118	102
65-74 år	421	474
75-84 år	170	200
Ungdomar 15-19 år boende hos föräldrar	112	100
Ungdomar 20-24 år boende hos föräldrar	57	50
Barnlösa 20-44 år ensamstående	210	298
Barnlösa 20-44 år sammanboende	264	208
Sammanboende småbarnsföräldrar	478	387
Ensamstående småbarnsföräldrar	71	10
Sammanboende föräldrar och minsta barnet minst 7 år	567	445
Ensamstående föräldrar och minsta barnet minst 7 år	256	48
Barnlösa 45-64 år sammanboende	649	524
Barnlösa 45-64 år ensamstående	279	199
65+ år sammaboende	399	538
65+ år ensamstående	192	136

1.1.5 Referenstider

April 2010- mars 2011.

1.2. Fullständighet

Det finns ett intresse bland användare att till exempel kunna ta del av resultaten på kommunnivå eller andra nedbrutna grupper. Resultaten bygger på en liten urvalsstorlek på grund av budgetrestriktioner och av den anledningen går inte alltid detta att tillgodoses.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Ett statistikvärdes tillförlitlighet beror på det totala felet mellan skattningen och målstorheten. Det totala felet kan bestå av urvalsfel, täckningsfel, bortfallsfel, mätfel och bearbetningsfel. I denna undersökning förekom alla dessa fel i

varierande utsträckning.

Det är inte möjligt att på ett tillfredsställande sätt skatta det totala felets storlek. I anslutning till punktskattningarna redovisas dock osäkerhetsintervall, som under vissa förutsättningar kan tolkas som intervall med ca 95 procents konfidensgrad, det vill säga intervallet anger att det sökta värdet med 95 procents säkerhet finns inom angivet intervall. Det är dock viktigt att komma ihåg att detta förutsätter att urvalsfelen är den dominerande felkällan och då att övriga felkällor inte snedvrider statistikvärdena. Se avsnitt 2.2.1 *Urval* för ytterligare information.

Hjälpvariabler används för att skatta målstorheterna. Detta görs med vissa förutsättningar (Se avsnitt 2.2.1 *Urval*). Naturligtvis är inte samtliga förutsättningar perfekt uppfyllda i praktiken. Även om hjälpvariablerna är klokt valda kommer estimatorn att ha en viss skevhet, delvis till följd av kvarstående bortfalls- och täckningsfel men också till följd av andra fel av systematisk karaktär. Vidare är det troligt att estimatorns varians underskattas. Utöver samplingvariansen och bortfallsvariansen tillkommer även ett variansbidrag från andra osäkerhetskällor av slumpmässig natur, men vanligtvis kan endast en del av detta variansbidrag ”fångas upp” av den varians estimator som används. Tyvärr är det inte möjligt att avgöra i vilken utsträckning som avvikelser från förutsättningarna ovan förekommer och vilka effekter dessa avvikelser får för tolkningen av de osäkerhetsintervall som presenteras i termer av faktisk konfidensgrad. En rekommendation är dock att man bör vara försiktig med att tolka de presenterade intervallen som regelrätta konfidensintervall.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 *Urval*

Denna kvalitetskomponent avser fel som uppkommer på grund av att endast ett urval av populationen undersöks. Urvalsfel är således den avvikelse mellan ett skattat värde och det faktiska värdet som beror på att man inte undersöker alla objekt i populationen. Urvalsfelets storlek minskar med en ökad urvalsstorlek. Urvalsfelet (det slumpmässiga felet) tas hänsyn till. Genom att redovisa konfidensintervall för skattningarna kan man se urvalsfelsets (det slumpmässiga felet) betydelse. Konfidensintervallet tar inte hänsyn till de systematiska fel som kan förekomma eller bearbetningsfel utan endast att ett urval undersökts samt svarsbortfall. Beräkningen av konfidensintervall förutsätter att urvalet är slumpmässigt. Den förutsättningen antas uppfyllt.

2.2.2 *Ramtäckning*

Täckningsfel, under- och övertäckning, innebär att urvalsram och population inte helt stämmer överens. Undertäckning innebär att vissa objekt som ingår i populationen saknas i urvalsramen. Övertäckning innebär att objekt som inte ingår i populationen ändå finns i urvalsramen. Ett sätt att minska täckningsfelen är att ha bra och uppdaterade register.

Registret över totalbefolkningen (RTB), som urvalen är dragna från, uppdateras löpande under året. Urvalen gjordes inför varje nytt kvartal det vill säga vid fyra olika tillfällen med huvudsyftet att ramen skulle vara så uppdaterad som möjligt. Övertäckningen var därför liten (ca 3 %). Täckningsfelet bedöms inte ha någon snedvridande inverkan på resultaten.

2.2.3 Mätning

Ett fel som kan uppstå vid mätning är att lämnade uppgifter skiljer sig från faktiska uppgifter. Felet kallas mätfel och kan uppkomma då uppgiftslämnaren inte minns de faktiska uppgifterna, missförstår frågan eller medvetet svarar felaktigt.

Datainsamlingsmetoden och frågeformuleringarna kan leda till systematiska mätfel. Mätinstrumentfel kallas de fel som beror på att själva instrumentet, oftast frågeblanketten, inte klarar att mäta det den avser. Såväl frågeformuläret som dagboken har testats av mätteknisk expertis bland annat genom så kallade kognitiva tester där utvalda personer får testa att besvara intervjufrågorna och även fylla i dagboken. Utifrån den informationen omarbetades och justerades undersökningsverktygen vid ett flertal tillfällen. Undersökningen bygger på telefonintervjuer och intervjuarna har fått utbildning inför undersökningen. Avsikten är att motverka mätinstrumentfel.

Mätsituationsfel kallas de fel som beror på att mätsituationen inte kan kontrolleras. Till exempel så att den svarande påverkas av utomstående som är med vid besvarande av frågorna. Också den här formen av fel har intervjuarna möjlighet att försöka minimera.

En tredje typ av mätfel är så kallade intervjuarfel, det vill säga fel som beror på att intervjuaren ställer frågor eller noterar svaren på ett felaktigt sätt.

Sammantaget görs bedömningen att det inte finns några mätfel som snedvrider statistiken.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfallet i undersökningen är förhållandevis stort. Om svarsbenägenheten samvarierar med undersökningsvariablerna är risken stor att skattningar som baseras på dessa variabler innehåller systematiska fel. För att försöka minska denna risk kan man till exempel utnyttja olika bakgrundsvariabler vars värden är kända åtminstone för hela urvalet.

De tillgängliga bakgrundsvariablerna användes för att skapa olika grupperingar. För dessa grupper beräknades fördelningarna dels för urvalet och dels för de svarande. Om fördelningarna skiljer sig mycket är det en indikation på risk för stora systematiska fel. En analys av fördelningarna ledde fram till att tre bakgrundsvariabler borde användas för att försöka kompensera för systematiska bortfallsfel i skattningarna, Sysselsättningsstatus (4 klasser), Åldersgrupp, (5 klasser) och Utbildning enligt SUN2000 (8 klasser).

Dessa bakgrundsvariabler användes vid ”Calibration for NonResponse” (CNR, se till exempel Lundström & Särndal, (2001), *Estimation in the presence of Nonresponse and Frame Imperfections*. Statistics Sweden).

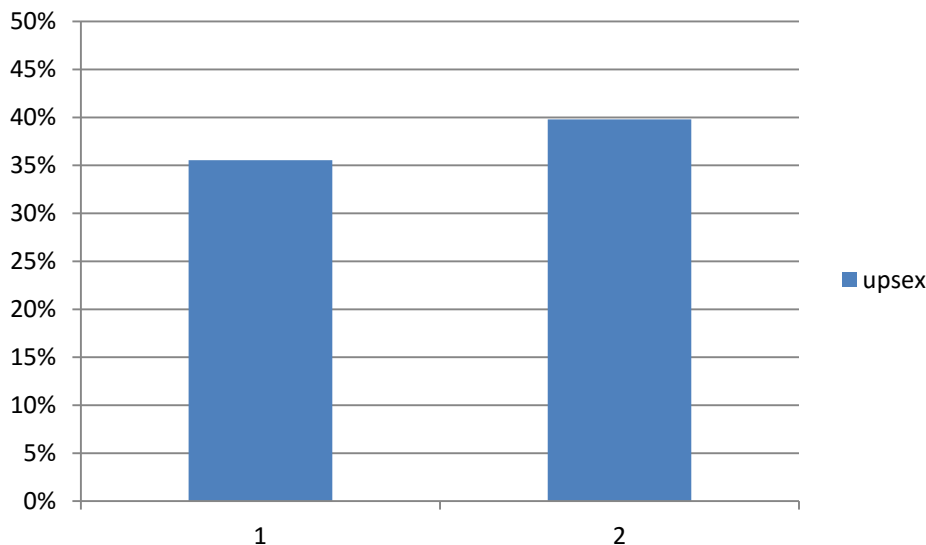
Parametrarna av intresse i undersökningen utgörs uteslutande av kvoter mellan totaler. Skattningen av sådana parametrar är normalt mindre känsliga för systematiska fel än de skattade totalerna.

Studerar man de svarande och hur de fördelar sig utifrån olika bakgrundsvariabler är det möjligt att skapa sig en bild av huruvida skevhet förekommer och i så fall i vilken utsträckning. Diagrammen nedan redovisar oviktade jämförelser och avslöjar inte huruvida skillnaden är signifikant.

När det gäller svarande fördelat på kön (diagram 1) visar jämförelsen att kvinnor i allmänhet är bättre på att svara.

Diagram 1. Inkomna fördelat på kön, individurvalet, kvartal 1-3

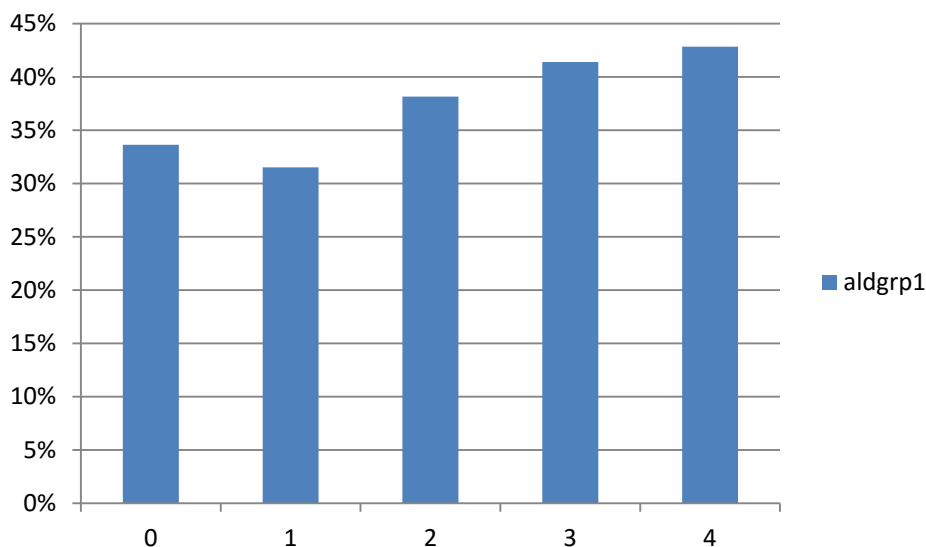

Förklaring: 1=Män; 2= Kvinnor

Diagram 1 visar ett mönster som återkommer från tidigare undersökningsgångar men även från annan SCB-statistik.

När det gäller svarande fördelat på olika åldersgrupper (diagram 2) så uppträder även här ett förväntat mönster. Äldre är i allmänhet bättre på att svara än yngre. Att personer mellan 20-34 år uppvisar lägst svarsfrekvens kan mycket väl ha att göra med att huvuddelen av småbarnsföräldrarna återfinns i denna grupp.

Diagram 2. Inkomna fördelat på åldersgrupp, individurvalet, kvartal 1-3

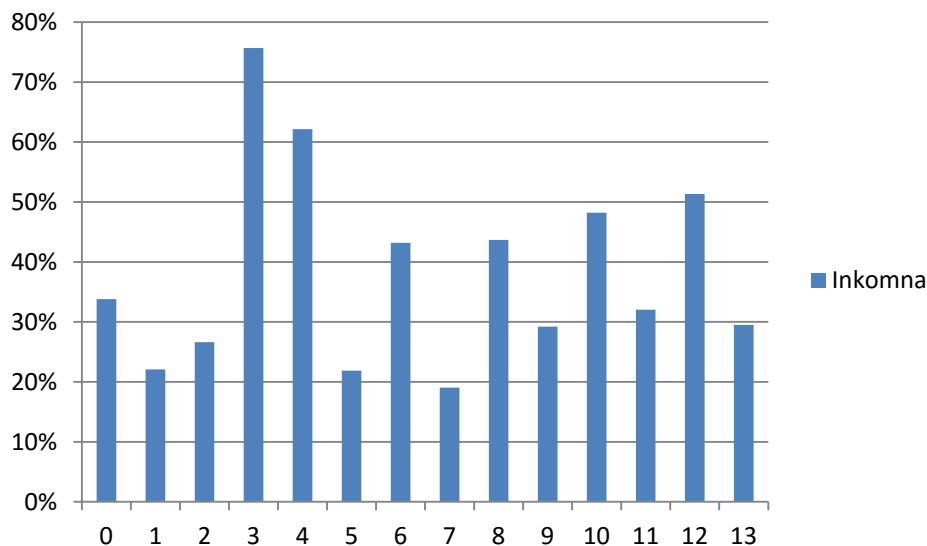
Förklaring: 0=Personer <20 år; 1=Personer 20-34 år; 2=Personer 35-49 år; 3=Personer 45-64 år; 4=Personer 65-119 år

En viktig variabel i tidsanvändningsstatistiken är den om till vilken familjcykel

individens tillhör. Ålder, kön och familjesituation är viktiga parametrar som påverkar en persons tidsanvändning. Diagram 3 visar hur andelen svarande varierar mellan olika familjecykelgrupper.

Där framkommer tydligt att ensamstående personer med eller utan barn i allmänhet har en lägre svarsfrekvens än övriga grupper. Sammanboende i olika åldersgrupper utan barn är de som svarar i störst utsträckning. Ungdomar är i allmänhet uppvisar låga svarsfrekvenser.

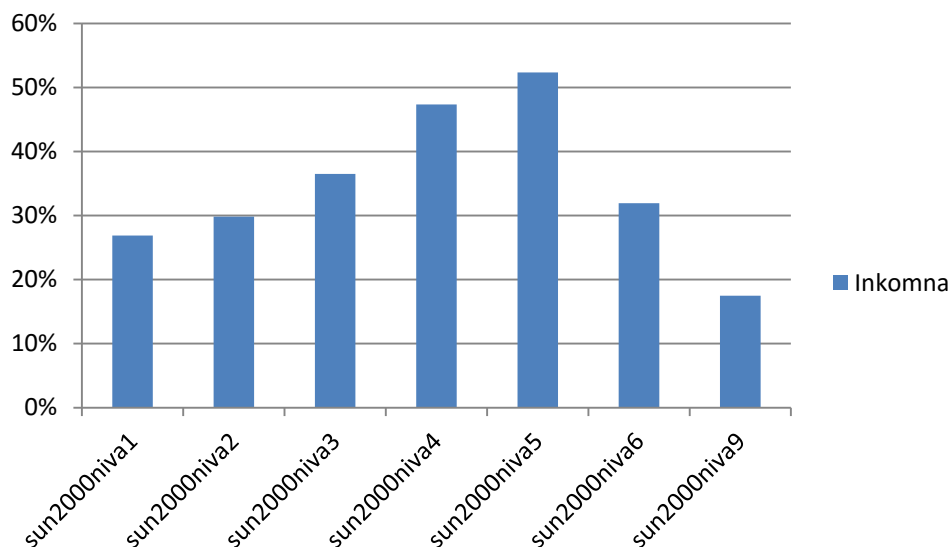
Diagram 3. Inkomna fördelat på familjecykel, individurvalet, kvartal 1-3

Förklaring: 0=Ungdomar under 19 år boende hos föräldrar; 1=Ungdomar 20-24 år boende hos föräldrar; 2=Barnlösa 15-24 år ensamstående; 3=Barnlösa 15-24 år sammanboende; 4=Barnlösa 25-44 år sammanboende; 5=Barnlösa 25-44 år ensamstående; 6=Sammanboende småbarnsföräldrar; 7=Ensamstående småbarnsföräldrar; 8=Sammanboende mellanbarnsföräldrar; 9=Ensamstående mellanbarnsföräldrar; 10=Barnlösa 45-64 år sammanboende; 11=Barnlösa 45-64 år ensamstående; 12=65+ år sammanboende; 13=65+ år ensamstående.

Huruvida utbildningsnivå är något som påverkar svarsbenägenheten visas i diagram 4. Där framkommer att det finns ett tydligt samband mellan just svarsfrekvens och utbildningsnivå. Ju högre utbildning desto högre svarsbenägenhet.

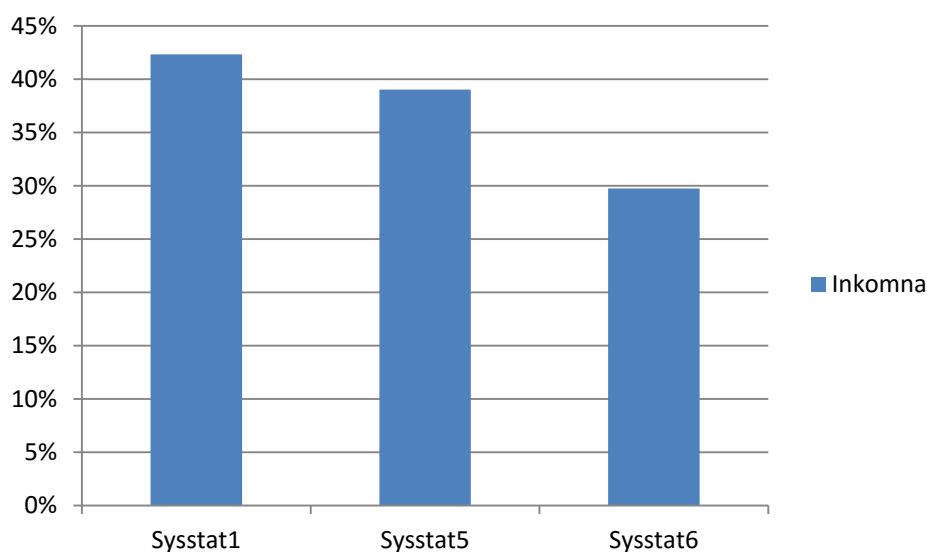
Diagram 4. Inkomna fördelat på utbildningsnivå (SUN2000NIVA), individurvalet, kvartal 1-3

Förklaring: 1=Förgymnasial utb. kortare än 9 år; 2=Förgymnasial utb. 9 (10) år; 3=Gymnasial utb.; 4=Eftergymnasial utb. kortare än 2 år; 5=Eftergymnasial utb. längre än 2 år; 6=Forskarutb.; 9=Övriga/okänt

Diagram 5, nedan, visar sambandet mellan sysselsättningsstatus och svarsbenägenhet. Även om jämförelsen inte påvisar några stora skillnader ser det ut som att sysselsatta personer har en större benägenhet att svara än personer som ej är sysselsatt enligt RAMS.

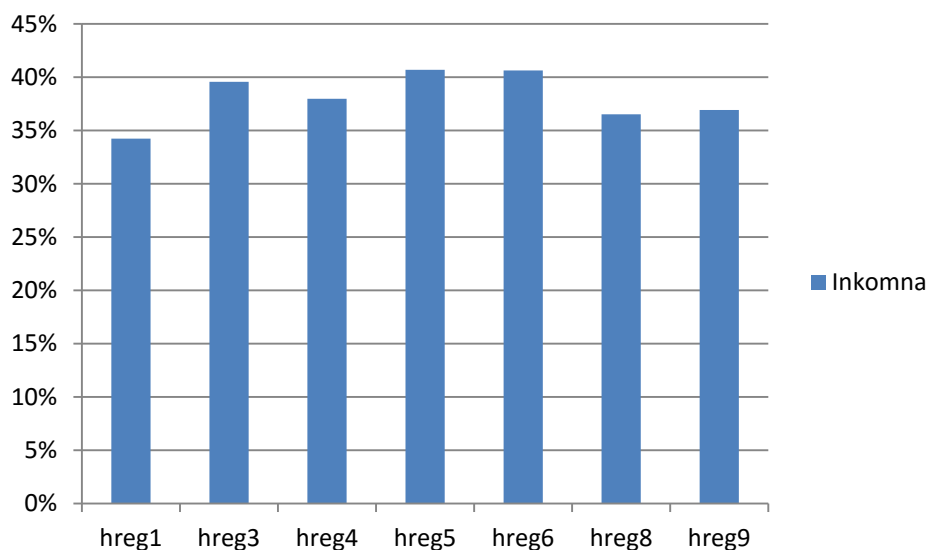
Diagram 5. Inkomna fördelat på sysselsättningsstatus (SYSSTAT), individurvalet, kvartal 1-3

Förklaring: 1=Sysselsatt enligt RAMS; 5=Personen har arbetat under året enligt RAMS men är inte klassificerad som sysselsatt (ex. sommarjobbare); 6=Personen har enligt RAMS inte arbetat under året.

I allmänhet uppvisas en något lägre svarsbenägenhet i våra tre stora städer jämfört med övriga landet (diagram 6).

Diagram 6. Inkomna fördelat på region (HREG), individurvalet, kvartal 1-3

Förklaring: 1=Stockholm; 3=Större städer; 4=Mellanbygd; 5=Tätbygd; 6=Glesbygd; 8=Göteborg; 9=Malmö

2.2.5 Bearbetning

Vid den manuella och maskinella bearbetningen av datamaterialet kan bearbetningsfel uppstå. Exempel på bearbetningsfel är registreringsfel och kodningsfel. Dessa fel kan förhindras och upptäckas i de kontroller som genomförs vid dataregistreringen.

Speciellt för denna undersökning utbildades en grupp personer i att koda de olika dagboksaktiviteterna. Utbildningen genomfördes vid flera tillfällen, såväl efter pilotundersökningen som inför huvudundersökningen. Löpande hölls möten med gruppen för att diskutera hur olika aktiviteter skall hanteras och för att säkerställa att alla personer som kodade hade samma förutsättningar och tänkte på samma sätt.

I ett efterföljande steg granskades allt kodat material i en särskild applikation. I applikationen genomfördes i första steget ett antal automatiska granskningar i syfte att finna tveksamheter. Det huvudsakliga syftet med detta moment var att säkerställa att kodningen genomförts på ett korrekt sätt samtidigt som särskilda situationer i dagböckerna kunde kontrolleras. Likaså upptäcktes så kallade outliers av olika slag.

Dataprogrammen är genomgångna av flera personer och bör inte innehålla några bearbetningsfel.

Sammantaget görs bedömningen att det inte finns några bearbetningsfel som snedvrider statistiken.

2.2.6 Modellantaganden

Ingen andra modellantagande görs än de som är redovisade under övriga avsnitt under kapitel 2.2 *Osäkerhetskällor*.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Samtliga skattningar redovisas med ett intervall som det efterfrågade värdet till 95 procents säkerhet finns inom. Intervallet tar dock bara hänsyn till eventuella slumpmässiga urvalsfel och slumpmässiga svarsbortfall. Övriga slumpmässiga fel eller systematiska fel omfattas inte av det presenterade osäkerhetsintervallet.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Insamlingen av uppgifter pågår löpande under referensperioden april 2010–mars 2011. Tidsanvändningsundersökningen har publicerats tre gånger med tio års mellanrum.

3.2 Framställningstid

Insamlingen pågår i 12 månader. Därefter kontrolleras och bearbetas data-materialet. Publiceringen sker cirka 5 månader efter referensperiodens slut.

3.3 Punktlighet

Publiceringen följer Publiceringskalendern för officiell statistik, www.scb.se/publiceringskalender.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Detta är tredje gången som SCB genomför en fullskalig tidsanvändningsundersökning. Första gången var år 1990/91 och andra gången år 2000/01.

Undersökningarna har i stora delar genomförts på samma sätt med avseende på urvalsmetod, urvalsstorlek, insamlingsmetod och antal påminnelser. Dock skiljer sig 1990/91-undersökningen något åt när det gäller bland annat dagbokens design och referensperiod. Undersökningen genomfördes då under en 9-månadersperiod, september 1990 till maj 1991. Veckorna kring jul och påsk ingick inte. Till jämförelser av resultat från de båda undersökningarna används den delmängd av datamaterialet för undersökningen 2010/11 som avser motsvarande tidsperiod som 1990/91. Till jämförelserna mellan de båda undersökningarna har nya skattningar tagits fram utifrån Tidsanvändningsundersökningen 1990/91. Skälet är att få samma typ av estimatorer i de båda undersökningarna. I någon liten grad kan de skattningar som nu beräknats på det gamla materialet skilja sig från de tidigare publicerade skattningarna.

2010/11 års undersökning genomfördes enbart med telefonintervjuare till skillnad från tidigare undersökningar där den huvudsakliga insamlingen skedde med hjälp av besöksintervjuer.

Tidsanvändningsundersökningen 2010/11 är dock utformad på ett sådant sätt att jämförelser med resultaten från år 2000/01 och år 1990/91 kan göras med stor tillförlitlighet. Det mätförfarande som användes år 2010/11, med tidsdagböcker som de svarande fyller i med egna ord, användes även tidigare år. Dessutom bygger stora delar av undersökningens design och uppbyggnad på Eurostat

Guidelines for Harmonised European Time Use Surveys. Arbetet med den vägledningen hade påbörjats redan innan undersökningen år 2000/01 vilket innebär att även den undersökningen i stort följer de rekommendationer som tagits fram av Eurostat med hjälp av medlemsländerna. Det finns därför också en överensstämmelse i frågorna till undersökningspersonerna. Det gör det bland annat möjligt att bilda samma redovisningsgrupper utifrån de båda undersökningarna.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Inom undersökningen är jämförbarheten mellan olika grupper relativt god. Samma insamlingsförförande har använts för alla grupper. Det bör emellertid observeras att bortfallet är olika stort i olika grupper vilket kan påverka jämförbarheten. Se avsnitt 2.2.4 *Svarsbortfall* för mer information.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Jämförelser av undersökningens resultat med resultat från andra typer av undersökningar som mäter den tid människor ägnar åt olika aktiviteter måste göras med största försiktighet. Skillnader i mätmetoder mellan undersökningarna medför att resultaten i regel inte är direkt jämförbara.

De grupper som tidsanvändningen redovisas för bildas utifrån information från intervjun och register. Det är önskvärt att dessa grupper är definierade på samma sätt som motsvarande redovisningsgrupper i andra undersökningar. Statistik över tidsanvändning för en viss grupp kan då sammanvändas med statistik över andra förhållanden för gruppen.

Det har varit en strävan vid utformningen av tidsanvändningsundersökningen att få en överensstämmelse med andra undersökningar i definitionerna av redovisningsgrupperna.

När det gäller frågorna i intervjun om yrke och sysselsättningsförhållanden, har strävan varit att följa rekommendationerna från Eurostat så långt som möjligt. Ett antal frågor i vägledningen har klassats som särskilt viktiga och är harmoniserade med frågorna i andra undersökningar i syfte att skapa så stor jämförbarhet som möjligt.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

De mest efterfrågade tabellerna finns tillgängliga på SCB:s webbplats, www.scb.se/LE0103.

Statistiken sprids också i ett pressmeddelande och i en rapport som finns publicerad på webbplatsen. Dessutom används statistiken i SCB:s publikation "På tal om kvinnor och män", se www.scb.se/LE0201.

Vid önskemål om andra tabeller än de som finns publicerade på SCB:s webbplats finns möjlighet att göra beställningar från SCB, se avsnitt 5.4 *Tillgång till primärmaterial* för ytterligare information.

5.2 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller, diagram och text.

5.3 Dokumentation

Undersökningen är dokumenterad enligt SCB:s dokumentationssystem. Framställningen av statistikregistret beskrivs i *Dokumentation av statistiken (SCBDOK)*. Statistikens kvalitet beskrivs i *Beskrivning av statistiken (BaS, innevarande dokument)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/LE0103. Utöver detta finns variabelförteckningar och postbeskrivningar som kan fås efter kontakt med SCB.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärdata i form av dagböcker lämnas inte ut eftersom enskilda personer då kan röjas. Mikrodata från det slutliga registret kan eventuellt lämnas ut i avidentifierad form till forskningsprojekt. Innan utlämnande kan ske görs en utlämnandeprövning av SCB för att bland annat säkerställa att inga enskilda personer kan röjas. Specialutformade statistiktabeller kan beställas mot avgift.

5.5 Upplysningstjänster

Ring eller skicka e-post till:

Daniel Kruse
Enheten för Ekonomisk välfärdsstatistik
Tfn: 010-479 65 94
E-post: fornamn.efternamn@scb.se